

РЕШЕНИЕ

№ 4434

гр. София, 10.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43
състав, в публично заседание на 22.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **10088** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. чл. 145 - 178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, вр. чл. 124, ал. 1 от Закона за държавния служител /ЗДСл/.

Образувано е по жалба на В. С. Г., чрез адв. В. П., със съдебен адрес [населено място], [улица], ет. 1, кантора 12, срещу Заповед РД 10 – 1973/02. 10. 2024 г. и Заповед № РД 10 – 1974/02.10. 2024 г., издадени от министъра на образованието и науката.

Със Заповед РД 10 – 1973/02. 10. 2024 г., издадена от министъра на образованието и науката, на В. С. Г., на длъжност държавен инспектор в Инспекторат на Министерството на образованието и науката е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“, на основание чл. 90, ал.1, т.5 от ЗДСл за нарушения по чл. 89, ал. 2, т. 3 и т. 5 от ЗДСл.

Със Заповед № РД 10 – 1974/02. 10. 2024 г., издадена от министъра на образованието и науката е прекратено служебното правоотношение с В. С. Г., на основание чл. 107, ал.1, т. 3 и чл. 108 от ЗДСл от длъжността държавен инспектор в инспекторат по чл. 46 от Закона за администрацията с място на работа Министерство на образованието и науката, Инспекторат на МОН, считано от 02. 10. 2024 г.

С жалбата се иска отмяна на заповедите като незаконосъобразни, поради съществени нарушения на административно-производствените правила, на материалния закон и несъответствие с целта на закона. Правят се възражения, че В. С. Г. не е извършила нарушение на служебните си задължения, такова нарушение не е доказано от двете проверки и проведеното дисциплинарно производство срещу нея. Най – тежкото

дисциплинарно наказание „уволнение“ е наложено на основание отменената разпоредба на чл. 89, ал. 2, т. 5 от ЗДСл и на основание разпоредбите на отменения Кодекс за поведение на служителите в държавната администрация /ДВ бр. 53 от 2004г./, което в съдебната практика се приема, че е незаконосъобразно и е самостоятелно основание за отмяна на заповедта в тази ѝ част /Решение № 7296/12. 06. 2024 г. по адм. дело №4989/2024 г. на второ отделение на ВАС/. Несъстоятелни, необосновани и неоснователни са твърденията в мотивите на оспорваната заповед, че служителката е извършвала извънпланова проверка без да е постъпил сигнал. В рамките на оперативната си самостоятелност тя е събираща информация, която да предостави на ръководството на министерството за предприемане на последващи действия. Сигнал за възникнали проблеми по повод на обучението на ученик от 120 ОУ „Г.С.Р.“ [населено място] е постъпил в РУО – С. – град, с вх.№24659/12. 07. 2024 г., подаден от майката на Стейлър Ф.. Действията на Г. са в съответствие с правомощията ѝ в длъжностната характеристика и не представляват каквото и да е по вид дисциплинарно нарушение. В дисциплинарното производство са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, довели до препятстване правото на защита. Твърди се, че не е спазена нормата на чл. 94 от ЗДСл. Най – тежкото дисциплинарно наказание „уволнение“ е наложено в нарушение на разпоредбата на чл. 91, ал.1 от ЗДСл и в противоречие с целта на закона и принципа за съразмерност по чл.6, ал.1 от АПК. Направено е искане за присъждане на разноски. В хода на съдебното производство исканията и доводите се поддържат от адв.П.. Представени са писмени бележки.

Ответникът – министърът на образованието и науката, чрез юрисконсулт П., оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Прави искане за оставяне в сила на двете оспорени заповеди, ведно със законните последици от това. Представя писмени бележки. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Съдът, въз основа на представените по делото доказателства и становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателката В. С. Г. е изпълнява по служебно правоотношение задължения в Инспекторат в администрацията на Министерство на образованието и науката като държавен служител на длъжност „държавен инспектор“. На тази длъжност е преназначена от министъра на образованието и науката със Заповед № РД10 – 1360/26.08.2021 г., считано от 02. 09. 2021 г., като до тогава е заемала длъжността „главен инспектор“.

По постъпил сигнал от Ц. Т., директор на 120 ОУ „Г.С.Р.“ [населено място] с вх. № 94 – 4146/24. 06. 2024 г. в МОН и с вх. №20.00 – 22/24. 06. 2024 г. в МС е извършено предварително проучване, за резултатите от което е изготвен Доклад № 8002 – 64/16. 07. 2024 г. от З. Д., ръководител на Инспектората по чл. 46 от ЗА. В доклада е направено предложение да се извърши проверка дали държавният служител е нарушил разпоредби от Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация.

Във връзка с доклада, със Заповед № РД09 - 1968/25. 07. 2024 г. на министъра на образованието и науката е разпоредено на определена от министъра комисия да извърши проверка на твърдения в сигнал с вх. № 94 – 4146/24. 06. 2024 г. в МОН и вх. № 20.00 – 22/24. 06. 2024 г. в МС.

Комисията е изготвила Доклад за резултатите от извършена извънпланова проверка с № 8002 – 67/13. 08. 2024 г. В него са направени изводи, че В. Г., държавен инспектор в

Инспектората по чл. 46 от ЗА на МОН неправомерно и самостоятелно е извършила нерегламентирани действия по случая с обучението на Стейлър Ф., въз основа на лично предадена ѝ информация от външно лице, без депозиран в министерството сигнал, без разпореждане за събиране на информация от РУО – С. – град, и/или служители в МОН, без устно или писмено възлагане на служебна задача, без разпореждане за извършване на предварително проучване, без заповед/писмено разпореждане на министъра за извършване на проверка, превишила правата си, като не е спазила кръга на служебните си задължения, разписани в нормативните и вътрешни актове и длъжностната ѝ характеристика, с което е нарушила чл. 17, ал. 3 от Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация. Неправомерно е установила контакти с 4 – ма служители на РУО –С. – град, както и на МОН, с цел оказване на съдействие по случая, в нарушение на чл. 2, т.1, чл. 8 и чл. 21 от Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация. Провела е среща с директора на 120 ОУ, на която е обсъдила случая с обучението на Стейлър Ф., в нарушение на чл. 8 и чл. 21 от Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация. Обсъждала е с проф. д-р Г.П. поставените проблеми по случая с обучението на Стейлър Ф., в нарушение на чл. 3, ал. 3 от Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация. Направен е извод, че не е спазен кръга на служебните правомощия и правилата на Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация, нарушения по чл. 89, ал.2, т. 3 и т. 5 от ЗДСл. Също така, държавната служителка неправомерно е достъпила и ползвала данни в Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование, нарушение на чл. 89, ал.2, т. 3 от ЗДСл. В заключение, комисията е направила предложение да се образува дисциплинарно производство срещу В. Г., в качеството ѝ на държавен служител в Инспектората по чл. 46 от ЗА в МОН за предприетите от нейна страна действия по случая с обучението на Стейлър Ф., с които е допуснала нарушение на служебните задължения по смисъла на чл.89, ал.1, т. 3 и т. 5 от ЗДСл. Със Заповед № РД09 – 2922/12. 09. 2024 г. на министъра на науката и образованието е разпоредено на председателя на дисциплинарния съвет да свика дисциплинарен съвет, който да образува дисциплинарно дело за разглеждане на данните за дисциплинарни нарушения от В. С. Г., държавен инспектор в инспекторат по чл. 46 от ЗА и Инспекторат на МОН, които се съдържат в Доклад за резултатите от извършена извънпланова проверка с № 8002 – 67/13. 08. 2024 г.

С писмо изх. № 94 – 5228/30. 08. 2024 г. са изискани писмени обяснения от В. Г., конкретно отговори на поставени в писмото въпроси. Писмото е получено от служителката на 02. 09. 2024 г. Представени са писмени обяснения с вх. № 94 – 5263/03. 09. 2024 г.

На 04. 09. 2024 г. в 16.00 часа е проведено изслушване по чл. 93, ал.1 от ЗДСл на В. Г. от министъра на образованието и науката, за което е съставен протокол.

В изпълнение на Заповед № РД09 – 2922/12. 09. 2024 г. на министъра на науката и образованието дисциплинарният съвет на МОН е образувал дисциплинарно дело № 1/2024. По делото са приобщени всички доказателства, събрани в хода на предварителното проучване и извънплановата проверка.

Д. съвет е приел за установени фактите, посочени в Доклад за резултатите от извършена извънпланова проверка с № 8002 – 67/13. 08. 2024 г. и извършени нарушения на чл. 89, ал. 2, т. 3 и т. 5 от ЗДСл. По отношение вида и размера на съответното дисциплинарно наказание е направен извод, че нарушенията са тежки,

извършени виновно и умишлено и са довели до уронване на престижа и липса на доверие в МОН. Предложено е да се наложи дисциплинарно наказание по чл. 90, ал.1, т. 5 от ЗДСл – „уволнение“.

Издадена е Заповед № РД10 – 1973/02. 10. 2024 г., с която е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“ на В. С. Г. от длъжността „държавен инспектор“ в Инспекторат на МОН. От фактическа страна в заповедта са изложени мотиви, че В. С. Г.:

1. Неправомерно и самостоятелно е извършила нерегламентирани действия по случая с обучението на Стейлър Ф., въз основа на лично предадена ѝ информация от външно лице, без депозиран в министерството сигнал, без разпореждане за събиране на информация от РУО – С. – град, и/или служители в МОН, без устно или писмено възлагане на служебна задача от ръководителя на инспектората по чл. 46 от Закона за администрацията, без разпореждане за извършване на предварително проучване, без заповед/писмено разпореждане на министъра на образованието и науката за извършване на проверка, превишила правата си, като не е спазила кръга на служебните си задължения, разписани в Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им, взаимодействието със специализираните контролни органи/Наредбата/, Вътрешните правила за дейността на Инспектората на МОН и длъжностната ѝ характеристика. И. на МОН осъществява контрол върху дейността на администрацията на министерството и върху второстепенните разпоредители с бюджет, а не върху дейността на училищата. Проверките се извършват по сигнал или по разпореждане на органа на власт. В случая е установено, че не е постъпвал сигнал в МОН за обучението на Стейлър Ф.. В регистрите на Инспектората също липсва регистриран такъв сигнал. Няма данни и в РУО – С. – град да е постъпвал такъв сигнал, която е компетентната институция, която може да извърши проверка по този случай. Съгласно чл. 24, ал.1 от Наредбата, проверката започва въз основа на писмена заповед или писмено разпореждане на органа на власт. Такава заповед в случая не е издадена.

1.1. Неправомерно е установила контакт с 4 държавни служители от РУО-С. – град и 2 от МОН, с цел оказване на съдействие по случая с обучението на ученика от 120 ОУ „Г.С.Р.“ [населено място]

1.2. На 20. 06. 2024 г. е провела телефонен разговор с директора на 120 ОУ [населено място], с когото е уговорила среща за обсъждане на обучението на Стейлър Ф.. На следващия ден е изпратила молба до директора на училището чрез приложение „вайбър“ за среща още същия ден. Провела е среща в сградата на Инспектората на МОН.

1.3. Провела е разговор с проф. Г. П. относно поставените проблеми с обучението на Стейлър Ф., като го е посъветвала да не подава сигнал/жалба по установения ред, а е предложила и е предприела действия за изясняване и разрешаване на случая, без това да е в нейна компетентност.

2. Без възлагане на предварително проучване по сигнал, както и без възлагане на проверка със заповед на министъра на образованието и науката, извън нейната компетентност, както и извън компетентостта на Инспектората на МОН и като е използвала служебното си положение за получаване на информация с цел оказване на натиск на директора на 120 ОУ е достъпила и полвала данни от Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование, в нарушение на Заповед № РД09 – 4252/09.11.2021 г., изм. 25.02.2022 г., 29.04.2022 г. на

министъра на образованието и науката.

От правна страна посочените действия са квалифицирани като нарушения на чл. 89, ал. 2, т. 3 и т. 5 от ЗДСл във вр. с чл. 2, т. 1, чл. 8 и чл. 21 от Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация.

На основание чл. 107, ал. 1, т. 3 от ЗДСл и наложеното дисциплинарно наказание „уволнение“ е издадена Заповед № РД10 – 1974/02. 10. 2024 г. на министъра на образованието и науката за прекратяване на служебното правоотношение с жалбоподателката от длъжността „държавен инспектор“ в Инспектората на МОН, считано от 02. 10. 2024 г.

В хода на съдебното производство са приети доказателствата от административната преписка. Като доказателство по делото е приета жалба от С. В. Р. – Ф. –Б. до министъра на образованието и науката с вх. № РУ01-24659/12. 07. 2024 г. Приети са представени от ответника писмени доказателства, както и кадрова справка, видно от която, жалбоподателката е работила 10 години, 11 месеца и 24 дни в МОН, без да ѝ са налагани други дисциплинарни наказания или награди.

Въз основа на установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи.

Жалбата е процесуално допустима. Разгледана по същество е основателна.

Оспорените заповеди са издадени от компетентен орган, от органа по назначаване, в предвидената от закона форма, при спазване на изискванията на чл. 97, ал. 1 и чл. 108, ал. 1 от ЗДСл, на чл. 93, ал. 1 от ЗДСл и чл. 94, ал. 1 от ЗДСл, но в противоречие с материалния закон и целта на закона.

Деянията, които съставляват дисциплинарни нарушения са конкретно определени с чл. 89, ал. 2 ЗДСл., съответно – виновното извършване на което и да е от тези деяния е основание за налагане на наказание на държавния служител. Административният орган, овластен да налага дисциплинарни наказания дължи да формулира ясно, категорично и конкретно обвинение срещу служителя, по такъв начин, че да обоснове извършване на нарушение.

В случая вменените дисциплинарни нарушения са неспазване кръга на служебните правомощия и неспазване на правилата на Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация. Конкретно по т. 1 от Заповед № РД10-1973/02. 10. 2024 г. дисциплинарното обвинение е за извършване на извънпланова проверка без писмена заповед или писмено разпореждане на органа на власт, в нарушение на чл. 23, ал. 5, изр. 2 и чл. 24, ал. 1 от Наредбата. Така вмененото дисциплинарно нарушение не е доказано. В. С. Г., в качеството си на държавен инспектор в Инспекторат към МОН не е извършвала планова или извънпланова проверка на РУО – С. –град или на 120 ОУ [населено място] във връзка с подаден сигнал или по разпореждане на органа на власт. Предприетите от нея действия по провеждане на разговори със служители на РУО – С. –град, служители на МОН и с гражданин, по интересуващ го въпрос не са проверка и неправилно са квалифицирани като извършване на проверка извън кръга на служебните правомощия на служителката и в нарушение на длъжностната ѝ характеристика. На първо място необосновано е

твърдението, че няма подаден сигнал в РУО – С. – град по повод обучението на ученика Стейлър Ф.. Видно от жалба на стр. 294 от делото, подадена до министъра на образованието и науката, чрез РУО – С. – град, такъв сигнал е подаден на 12. 07. 2024 г. Сигналят потвърждава, че майката на ученика, както и посоченият в т. 1.3 от заповедта проф. д-р Г. П., с когото е проведен разговор от служителката на инспектората са имали оплаквания във връзка с обучението на Стейлър Ф. в 120 ОУ [населено място]. На второ място необосновано е твърдението за осъществяване на нерегламентирани контакти /разговори със служители на МОН и РУО С. – град и гражданин/ по т. 1.1 и т.,1.3 от заповедта. Жалбоподателката е провела разговор с гражданин, което е в рамките на компетентността относно контактите, които са й разрешени, съгласно т. IX, т. 3 от длъжностната характеристика. Във връзка с получената информация от гражданин по интересуващ го въпрос е направила проучване и събиране на предварителна информация чрез разговори със служители на МОН и РУО [населено място], които разговори не са извън разрешените контакти по длъжностна характеристика. Разговорът с директора на 120 ОУ [населено място] не е в кръга на изрично разписаните контакти по длъжностна характеристика, но провеждането на разговор по принцип не може да се квалифицира като дисциплинарно нарушение. Контактите по длъжностна характеристика не са лимитативно определени, а примерни. Действително, има данни, че този разговор /т. 1.2 от заповедта/ е довел до конфликтна ситуация, предизвикала дисциплинарното производство спрямо жалбоподателката. Въпреки конфликта, съдържанието на разговора и от двете страни, не може да се оцени като такова, че да се направи извод за нарушение на етичните правила и норми на поведение. Настоящата съдебна инстанция счита, че не се доказват нарушения на чл.2, т.1, чл. 8 и чл. 21 от Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация във вр. с чл. 89, ал. 2, т. 5 от ЗДСл. Няма нарушение на принципа на законност, извършени действия или бездействия, които да са противоправни и в разрез с конкретен нормативен акт, нито изразено лично мнение, което да е злепоставило МОН, както и действия в личен интерес, доколкото се касае за проблем с обучението на ученик /непознат на служителката/, което е в кръга на общата компетентност на МОН по въпросите на образованието и в този смисъл е в обществен интерес. Относно дисциплинарното обвинение за достъпената информация в НЕИСПУО, в процесната заповед не е посочена конкретната разпоредба от цитираните заповеди, която забранява достъпа до системата. Обстоятелството, че служителката има такъв достъп е пряко доказателство, че достъпът ѝ не е

забранен, а дали информацията е била необходима и дали е следвало да се проверява в системата е въпрос на преценка по целесъобразност. Дори преценката да е била неправилна, деянието не е дисциплинарно нарушение или нарушение на етичните правила за поведение на държавните служители.

Отделно основание за отмяна на Заповед № РД10-1973/02. 10. 2024 г. като незаконосъобразна е несъобразяване с изискванията на чл. 91, ал. 1 ЗДСл., при определяне вида и размера на дисциплинарното наказание. Обстоятелствата, с които ответникът е дължал да се съобрази са общо четири и са определени кумулативно: 1. тежестта на нарушението и настъпилите от него последици за държавната служба или за гражданите; 2. формата на вината на държавния служител; 3. обстоятелствата, при които е извършено нарушението; 4. цялостното служебно поведение на държавния служител. По нито едно от тези обстоятелства не са изложени мотиви, въпреки, че е наложено най-тежкото възможно дисциплинарно наказание. Не са посочени конкретно вредни последици за държавната служба, настъпването на които да е в пряка причинна връзка с действия/бездействие на В. Г., не е взето предвид цялостното служебно поведение на държавната служителката, която е дългогодишен служител на МОН, без наложени наказания. Не са отчетени и обстоятелствата, че се касае за проблеми с обучението на ученик от 5 клас, който следва да остане интегриран в системата на образованието, да се предотврати отпадането му от образователния процес, което е цел на образователните институции и е в общ интерес. В процесната заповед ответникът само декларативно е заявил, че е спазил изискването на чл. 91, ал.1 от ЗДСл, но не е изложил конкретни мотиви относно характера и тежестта на дисциплинарното нарушение, обстоятелствата при които е извършено, последиците за държавната служба, цялостното поведение на държавния служител.

На следващо място, съдът счита, че издадената заповед е и в противоречие с целта на закона. Административният орган е упражнил правомощията си по ЗДСл в противоречие с принципа за съразмерност по чл. 6, ал. 1 АПК – посоченото правомощие да бъде упражнено по разумен начин, добросъвестно и справедливо, поради което обжалваната заповед е издадена в противоречие с чл. 6, ал. 2 АПК, тъй като е засегнала права и законни интереси в по-голяма степен от най- необходимото за целта, за която актът се издава. Налице е несъразмерност между извършеното от държавната служителка и наложеното най-тежко дисциплинарно наказание „уволнение“, което води и до прекратяване на служебното правоотношение с дългогодишен служител на МОН, който няма други

извършени дисциплинарни нарушения.

По изложените съображения, Заповед РД 10 – 1973/02. 10. 2024 г., издадена от министъра на образованието и науката, с която на В. С. Г., на длъжност държавен инспектор в Инспекторат на Министерството на образованието и науката е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“, на основание чл. 90, ал.1, т.5 от ЗДСл за нарушения по чл. 89, ал. 2, т. 3 и т. 5 от ЗДСл е незаконосъобразна, като издадена в нарушение на материалния закон и целта на закона.

Предвид незаконосъобразното налагане на дисциплинарно наказание „уволнение“, което е основаниято за прекратяване на служебното правоотношение със Заповед № РД 10 – 1974/02. 10. 2024 г., издадена от министъра на образованието и науката, следва да се отмени и заповедта за прекратяване на служебното правоотношение на В. С. Г., на основание чл. 107, ал.1, т. 3 и чл. 108 от ЗДСл от длъжността държавен инспектор в инспекторат по чл. 46 от Закона за администрацията с място на работа Министерство на образованието и науката, Инспекторат на МОН, считано от 02. 10. 2024 г. като незаконосъобразна. Не се доказва основание за прекратяване на служебното правоотношение, при отмяна на наложеното дисциплинарно наказание.

Този изход на съдебния спор определя като основателна претенцията на жалбоподателката за възстановяване на разноските за договорено и платено адвокатско възнаграждение в размер на 1200 лева. Възражението за прекомерност на адвокатското възнаграждение е неоснователно. Възнаграждението е съответно на фактическата и правна сложност на делото, извършените процесуални действия, обема на доказателствения материал. Не се отклонява по размер от средните размери на адвокатските възнаграждения за подобен вид дела и не е прекомерно високо.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 143, ал. 1 АПК, Административен съд София - град, 43^{-ти} състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № РД 10 – 1973/02. 10. 2024 г., издадена от министъра на образованието и науката, с която на В. С. Г., на длъжност държавен инспектор в Инспекторат на Министерството на образованието и науката е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“, на основание чл. 90, ал.1, т.5 от ЗДСл за нарушения по чл.89, ал. 2, т. 3 и т. 5 от ЗДСл.

ОТМЕНЯ Заповед № РД 10 – 1974/02. 10. 2024 г., издадена от министъра на образованието и науката, с която е прекратено служебното

правоотношение с В. С. Г., на основание чл. 107, ал.1,т. 3 и чл.108 от ЗДСл от длъжността държавен инспектор в инспекторат по чл. 46 от Закона за администрацията с място на работа Министерство на образованието и науката, Инспекторат на МОН, считано от 02. 10. 2024 г.

ОСЪЖДА Министерство на образованието и науката да заплати на В. С. Г., ЕГН [ЕГН] разноси в размер на 1200 /хиляда и двеста/ лева, представляващи адвокатско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България, в 14 - дневен срок от съобщаването на страните.

СЪДИЯ: